

Tips i forbindelse med orientering:

Dersom det er mulig, og det er langt frem til målet, lønner det seg å finne punkter på veien som man kan ta ut kompasskurs til. Sjansene for å bomme på målet hvis sikten er dårlig øker jo lenger avstanden er mellom der man tar ut kompass kursen fra og til det stedet man tar ut kompasskursen til. F.eks. hvis man går 5 grader feil i gjennomsnitt, så ender man opp 87 meter til siden for målet dersom det var 1 km mellom punktene og hele 435 meter dersom det var 5 km. Går man i gjennomsnitt 1 grad feil blir de tilsvarende avvikene etter 1 og 5 km henholdsvis 17.5 meter og 88 meter. Dersom målet er relativt lett å finne og avstanden ikke er spesielt stor kan man stort sett klare seg greit uten å ta hensyn til misvisningen men dersom det er tett tåke og man skal finne ei lita hytte og avstanden er stor, må man definitivt korrigere for alle misvisninger større enn 1 grad.

Et godt hjelpemiddel er å forsøke å beregne hvor langt man har gått, ved hjelp av klokka og kjennskap til hvor raskt man normalt går i lignende terreng. Korriger for med eller motvind og vanskelig terreng. Man bør i den sammenheng være klar over at hvis man leter etter et mål i dårlig sikt har man ofte følelsen av å ha gått lenger enn det man i virkeligheten har gjort, men det er klart at hvis avstanden til målet var 1 km og man har gått en snau time i lett terreng så har man bommet alvorlig på målet for lengst.

Noter eller pugg alltid kursen (det tallet som står på toppen av gradeskiva ved den lille avlesningsmarkøren) etter at man har tatt ut kompasskursen. Det kan være fort gjort å komme borti gradeskiva underveis, og hvis man ikke husker kursen så har man kanskje et problem. Det er også en ubetinget fordel dersom flere i følge har kompass og følger med dersom det er virkelig dårlig sikt.

Prøv å følg kompasset og øv deg på å bruke det noen ganger under

gode værforhold. Slik lærer du deg til å stole på kompasset og du finner ut om du gjør tingene riktig.

I dårlig vær er det forbudt å ikke stole på kompasset – retningssansen kan spille deg mange puss, men kompassnåla peker alltid mot den magnetiske nordpol.

Vær påpasselig med å holde kompasset vekk fra metallgjenstander som kan påvirke magnetfeltet dersom man har med seg noe slikt.

Kontroller alltid at kompasset fungerer før du drar på tur.

Under vanskelige forhold kan det være smart å bevisst ta ut en feil kompasskurs som er noen grader feil. F.eks. hvis man skal til ei hytte (hytter er små og vanskelige å treffe på i dårlig sikt) som ligger i enden av et langt vann. I stedet for å risikere å bomme på hytta og gå forbi uten å se noe til vannet som er et sikkert kjennemerke, kan man ved å stille inn kompasskursen 5–10 grader feil i forhold til hytta i den retningen vannet ligger være temmelig sikre på i det minste å komme til vannet. Vel fremme ved vannet er det en enkel sak å følge dette fram til hytta.

Vind kan brukes som et hjelpemiddel ved orientering. Ved å vite litt om den dominerende vindretningen i et område kan man se hvilken vei snøskavlene vender, hvilke sider er det kraftigst vegetasjon på osv. Vær likevel oppmerksom på lokale forskjeller, spesielt rundt knauser og gjennom skar. I fjellet kan det som Ludvig i Flåklypa sier blåse nordavind fra alle kanter.

Sola står i sør omkring kl. 12 (+ / - en liten halvtime), en time senere under sommertiden og beveger seg vestover med 15 grader pr. time. Videre beveger månen seg vestover, og Polarstjernen eller Nordstjernen som den også kalles står aldri mer enn 2 grader unna sant nord.

Under vanskelige forhold kan det være smart å gå en omvei hvis dette innebærer å følge "sikre" kjennemerker i naturen, slik som markerte fjellrygger, bredden av større innsjøer, elveleier osv. i stedet for å ta ut kompasskurs i luftlinje mot målet og snart bli overmannet av en snikende følelse av å være bortkommen.

Dersom man er kommet bort : Ikke få panikk. Det greieste kan være å sette seg ned, ta en sjokoladebit, og tenke på noe annet i et par minutter – og så tenke rasjonelt og klart en gang til. Det er ikke noe farlig rote seg bort, det som er farlig er å få panikk og gjøre alle de tingene som man ikke skal gjøre. Begynner det å mørkne og man blir sliten er det bedre å se seg om etter et sted å foreta en nødbiuakk med en gang i stedet for å vente til det er for sent.

(Kilde: Morten Helgesen og Julia Jacob – <http://etojm.com/>)